

Право на държавите-членки - Унгария

Esta página foi traduzida automaticamente. A qualidade da tradução não pode ser garantida.

Тази страница ви предоставя информация за правната система в Унгария.

Правни източници

I. йерархия на правните норми

1 Основен закон

Основният закон (Основният закон на Унгария бе обнародван на 25 април 2011 г.) стои на върха в йерархията на правните норми в Унгария и всички останали закони трябва да са съобразени с него. Конституцията е приета от **Народното събрание** и едно **изменение** изисква **мнозинство от две трети от гласовете** на всички членове на Асамблеята [член S (2) от Конституцията].

Основният закон и преходните му разпоредби (преходните разпоредби на Основния закон на Унгария бяха обнародвани на 31 декември 2011 г.) **влязоха в сила на 1 януари 2012 г.**

Основният закон на Унгария се състои от **6 части**: В Преамбюла на **националното звание Hiteia**, както и в част **A** от Конституцията (член A-Y), на **свободата и отговорността** (членове I-XXXI), **държава** (членове I-1), специални **разпоредби и окончателни и разни** разпоредби.

Глава „Основни начала“ съдържа общи разпоредби и определя:

- формата на управление,
- основните принципи на функциониране на държавата,
- прехвърлянето на определени правомощия на Европейския съюз,
- Унгарската столица и регионални административни подразделения,
- основните разпоредби за унгарското гражданство и придобиването му,
- Официалния език, герба, знамето, националния химн, националните празници и официалната валута на Унгария,
- мястото на Основния закон в унгарската правна система, т.е. че унгарската правна система се базира на Основния закон,
- процедурата за приемане и изменение на Основния закон,
- видовете законодателни актове в Унгария,
- някои основни принципи, включително:
 - забраната за силово придобиване и упражняване на власт,
 - отговорността за съдбата на унгарците, живеещи в чужбина,
 - сътрудничеството за установяване на европейско единство,
 - закрила на института на брака,
 - осигуряването на условия за лоялна конкуренция,
 - принципа за балансирано, прозрачно и устойчиво управление на бюджета,
 - задължението за закрила и опазване на природните ресурси,

- създаването и опазването на мира и сигурността и стремежа към сътрудничество с всички нации и народи по света за устойчивото развитие на човечеството.

Глава „Свобода и отговорност“ съдържа основните права и задължения. **То е признато** като основно право, *inter alia*:

- правото на живот и човешко достойнство,
- забраната на мъченията, безчовечното или унижаващото отношение или наказание, поробването и трафика на хора,
- забраната на всички практики, насочени към евгениката, използването на човешкото тяло или някоя негова част за финансова изгода, както и клонирането на хора,
- правото на свобода и лична сигурност и разпоредби, гарантиращи, че личната свобода не може да бъде отнемана,
- правото на свобода на движение и свободен избор на местоживеене,
- правото на личен и семеен живот,
- правото на защита на личните данни и на достъп до данните от обществен интерес,
- правото на свобода на мисълта, съвестта и религията,
- правото на мирно събрание,
- правото на свобода на словото,
- правото на участие в културния живот,
- правото на свободен избор на работа, професия и предприемачески дейности,
- правото на собственост,
- забраната за експулсиране на унгарски граждани от територията на Унгария,
- убежище
- равенството пред закона,
- недискриминация,
- забраната на детския труд,
- правото на здравословна околна среда,
- правото на гражданите да избират и да бъдат избирани в изборите за членове на Народното събрание, за органи на местно управление и кметове, както и за членове на Европейския парламент,
- правото делата на гражданите да бъдат разглеждани от органите безпристрастно, справедливо и своевременно,
- правото на всеки унгарски гражданин да бъде защитаван от Унгария по време на престоя си в чужбина,
- основният закон определя също гражданството и основните права на лицата, предмет на наказателно преследване.

Съгласно Основния закон Унгария се стреми, наред с другото:

- да предостави социална сигурност на всички свои граждани,
- да предостави на всеки гражданин прилично жилище и достъп до обществени услуги.

Основният закон също така установява някои **задължения**, а именно:

- задължението за принос към задоволяването на общите нужди (равнопоставено данъчно облагане),
- задължението за унгарските граждани да защитават страната си.

В част В от Конституцията са определени най-основните правила за официалните лица и основните институции в страната, определящи правния статут и отговорности на:

- Народното събрание,
- президента на републиката,
- правителството,
- автономните регулаторни органи,
- Конституционния съд,

- съдебните органи и прокуратурата,
- комисаря по основните права,
- органите на местно управление,
- унгарската народна банка,
- държавната Сметна палата,
- унгарските въоръжени сили,
- полицията и службите за национална сигурност,
- референдумите.

Част А от Основния закон, **специалният правен ред**, обхваща извънредното положение, извънредното положение, степента на превантивна защита, състоянието на тероризма, неочакваните нападения и извънредните ситуации.

2 Акт

В Унгария законите се приемат от **Народното събрание**. Съгласно **Основния закон нормите за основните права и задължения** се определят в законите. Парламентът приема законите **чрез гласуване с обикновено мнозинство** (повече от половината от присъстващите членове), с изключение на така наречените **кардинални закони**, определени в основния закон, чието приемане и изменение изисква мнозинство **от две трети** от гласовете на **присъстващите** членове на Парламента.

Съгласно Основния закон кардиналните закони уреждат гражданството, вероизповеданията, правата на малцинствата в Унгария, правния статут и възнаграждението на членовете на Народното събрание и на президента на републиката, Конституционния съд, органите на местно управление, подробните разпоредби за използването на герба и националното знаме, както и разпоредбите за удостоверяването с държавни отличия.

Съгласно Основния закон разрешението за признаване на задължителния характер на учредителните договори на Европейския съюз и договорите за тяхното изменение, обявяването на война, сключването на мир и обявяването на извънредно положение изискват мнозинство от две трети от гласовете на всички членове на Народното събрание.

Преди приемането на Закон XXXI от 1989 г. за изменение на Конституцията Президентският съвет на Унгария разполагаше с правомощието да издава нормативни укази. От гледна точка на йерархията на правните норми нормативните укази, които все още са в сила, имат правната сила на закон.

3 Регламенти

Основният закон признава правителствените укази, указите на министър-председателя, министерските укази, указите на управителя на Унгарска народна банка, указите на ръководителите на автономни регулаторни органи и указите на органите на местно управление. Националният съвет по отбраната — в условия на национална криза, и президентът на републиката — при извънредно положение, могат също да издават укази.

3.1 Правителствени укази

Правомощието на правителството да приема наредби може да бъде или оригинал, или закон. Първоначалната компетентност е определена в член 15, параграф 3 от Основния закон, съгласно който в рамките на правомощията си правителството може да издава постановления по въпроси, които не са уредени от закона. Указите на правителството не могат да противоречат на законите. Това не ограничава правомощията на Народното събрание, което има компетентност да уреди обществените отношения във всяка сфера.

Съгласно Основния закон и Закон CXXX от 2010 г. относно законодателството, правителството може да приема наредби за прилагане на закони. Съгласно раздел 5 (1) от Закона за законодателството правомощието и предметът и рамката на делегирането на правомощия трябва да бъдат посочени в разрешението за приемане на законодателство за прилагане. Титулярят не може да предоставя законодателното правомощие на други субекти.

3.2 Укази на министър-председателя

Съгласно Конституцията заповед може да бъде издадена и от министър-председателя, например с наредба на заместник министър-председателя по силата на наредба, заповедта на министър-председателя се намира на същото равнище като министерското постановление в йерархията на източниците на правото.

3.3 Министерски укази

Министерските укази се нареждат по-долу от правителствените укази в йерархията на правните норми. Съгласно конституцията министрите приемат укази на закон или на правителствен указ (издадени в рамките на тяхната първоначална законодателна компетентност), независимо дали независимо или по споразумение с всеки друг министър; такива укази не могат да противоречат на закон, правителствен указ или постановление на управителя на Унгарската национална банка.

3.4 Укази на управителя на Унгарска народна банка

В рамките на компетентността си, определена с кардинален закон, управителят на Унгарска народна банка може да бъде законово оправомощен да издава укази, които не могат да противоречат на законите.

3.5 Укази на ръководителите на автономни регулаторни органи

Съгласно член 23, параграф 4 от Основния закон в рамките на компетентността си, определена с кардинален закон, ръководителите на автономни регулаторни органи са законово оправомощени да издават укази, които не могат да противоречат на законите, правителствените укази, указите на министър-председателя, министерските укази или указите на управителя на Унгарска народна банка.

3.6 Укази на органите на местно управление

Съгласно член 32, параграф 2 от Основния закон в рамките на компетентността си органите на местно управление могат да издават местни укази за уреждането на местни обществени отношения, които не са уредени със закон или акт със силата на закон. Местните наредби не могат да влизат в противоречие с което и да е друго законодателство.

Подробната уредба за указите, които органите на местно управление могат да издават, е дадена в Закон CLXXXIX от 2011 г. за органите на местно управление в Унгария.

4 Международни споразумения и основни принципи на международното право

Правителството на Унгария може да сключва **международни споразумения** с други държави/правителства на други държави. В Унгария връзката между международните споразумения и вътрешното право се основава на дуалистична система, т.е. международните споразумения стават част от вътрешното **право чрез** обнародването им в законови разпоредби.

Принципи на международното право

Съгласно член Q (3) от Конституцията Унгария приема общопризнатите норми на международното право. Международният обичай и общите принципи на международното право са част вътрешното право, без да имат нужда от трансформиране.

II — Други източници на правото, взети в широк смисъл, и които не се считат за законодателни актове

1 Правни инструменти на държавната администрация

Унгарската правна система включва правни инструменти на държавната администрация, които въпреки че съдържат нормативни разпоредби, не се считат за законодателни актове. Законът за законодателството (Закон CXXX от 2010 г.) определя два вида правни инструменти на държавната администрация: нормативни решения и нормативни заповеди. Става въпрос за правила за поведение, които като цяло не са задължителни, т.е. не са обвързващи за всички. те са само вътрешни разпоредби, организационни и оперативни правила, отнасящи се единствено до емитента или подчинените органи или лица. Нормативните решения и заповеди не могат да установяват правата и задълженията за гражданите. Правните инструменти на държавната администрация не могат да противоречат на останалото законодателство и да повтарят законодателни разпоредби.

Съгласно предишния Закон за законодателството (Закон XI от 1987 г.) **статистическите съобщения** и правните **насоки** също се считаха за източници на правото (под сборното наименование „други управленчески правни инструменти“), но е и за законодателни актове. Новият закон за законодателството вече не се споменава. въпреки това, докато правните насоки бяха отменени, когато новият закон влезе в сила (на 1 януари 2011 г.), статистическите инструменти, издадени преди тази дата, остават в сила до момента на тяхната отмяна. (статистическите съобщения, издавани от председателя на Централната статистическа служба, съдържат правно обвързващи разпоредби, състоящи се изключително от статистически понятия, методи, класификации, списъци и номера).

1.1 Нормативни решения

Посредством нормативните решения Народното събрание, правителството и други органи на централната администрация, Конституционният съд и Бюджетният съвет могат да определят собствената си организационна структура и начин на функциониране, дейност и програми за действие.

Органите на местно управление също могат да установяват чрез нормативни решения своята дейност и тази на органите, които ръководят, както и програмите си за действие, организационната структура и начина на функциониране на ръководените от тях органи. По аналогичен начин органите на местно управление също могат да установяват чрез нормативни решения своята организационна структура и начин на функциониране, дейност и програми за действие, както и тези на ръководените от тях органи.

1.2 Нормативни заповеди

В рамките на своята компетентност и съгласно предвидено в законодателството президентът на републиката, министър-председателят, ръководителите на органите на централната администрация (с изключение на правителството), председателят на Националната съдебна служба, главният прокурор, комисарят по основните права, управителят на Унгарска народна банка, председателят на Държавната сметна палата, ръководителят на столичната или районната общинска администрация, кметовете и общинските служители могат да установяват чрез нормативни заповеди организационната структура, начина на функциониране и дейността на органите, които ръководят, управляват или контролират.

Освен това Народното събрание, президентът на републиката, Конституционният съд, комисарят по основните права, автономните регулаторни органи, кабинетът на министър-председателя и ръководещият официалната организация на дадено министерство могат да издават нормативни заповеди, които са задължителни за персонала на съответната структура.

2 Решения на Конституционния съд

Решенията на Конституционния съд играят важна роля в унгарската правна система.

Съгласно Закон CL I от 2011 г. относно Конституционния съд **функциите** на Конституционния съд са следните:

- последващ контрол за съобразност на законодателството с Основния закон (процедура за последващ контрол за конституционносъобразност);
- (предварителен) контрол на съобразност на закони, които са приети, но все още не са обнародвани, и на определени разпоредби на международни договори с Основния закон;
- индивидуален контрол по искането на съдия: ако по време на производството съдия трябва да приложи законодателен акт, който счита за противоконституционен или който Конституционният съд е обявил за противоконституционен, съдията спира производството и иска от Конституционния съд да обяви законодателния акт или правната разпоредба за противоконституционни и да забрани прилагането на противоконституционния законодателен акт;
- постановяване на решения по конституционни жалби, чието основание е нарушаването на права, гарантирани от Основния закон: лицето или организацията, страни по индивидуално дело, могат да подадат конституционна жалба, ако тяхно право, гарантирано от Основния закон, е нарушено в резултат на прилагането на противоконституционно законодателство по време на текущо производство по делото и са изчерпали всички налични възможности за обжалване или не разполагат с право на обжалване;
- проверка дали даден законодателен акт не противоречи на сключено международно споразумение;
- прекратяване на законодателни пропуски на законодателя, които противоречат на Основния закон;
- решаване на определени спорове за компетентност между държавните органи и между органите на местно управление и други държавни органи;
- тълкуване на разпоредбите на Основния закон;
- разни производства, попадащи в обхвата на неговата компетентност съгласно за законовите разпоредби.

Конституционният съд мотивира подробно своите решения. Решенията на Конституционния съд не могат да се обжалват и са задължителни за всички.

3 Съдебна практика

За да се гарантира еднаквото прилагане на закона и отговорността за предоставянето на правни насоки на съдилищата от по-ниска инстанция, върховният съд на Унгария, **Curia** (до 1 януари 2012 г.): Върховният съд) установява правно **решение за единност и по принцип издава решение**.

Процедурата за еднакво прилагане на законодателството може да бъде образувана, ако развитието и разнобоят в съдебната практика доведат до необходимост от приемането на принципно решение за еднакво прилагане на законодателството и ако даден състав на Curia има намерение да се разграничи от решение, взето от друг състав на съда. Решението за еднакво прилагане на законодателството е задължително за всички съдилища.

Принципните решения произтичат от практиката на съдебните състави на Curia и също насърчават еднообразието при отсъждането.

Решенията за еднакво прилагане на законодателството и принципните решения се публикуват в Официалния **сборник с решения на Върховния съд**.

III. III. приложно поле на законодателството

Географското приложно поле на законодателството обхваща територията на Унгария, а това на указите на органите на местно управление обхваща съответния административен район на органа. Приложното поле на законодателството по отношение на лицата обхваща физическите лица, юридическите лица и организациите без правосубектност на територията на Унгария, унгарските граждани извън територията на страната, а в случая на указите на органите на местно управление — физическите лица, юридическите лица и организациите без правосубектност на територията на съответния административен район на органа.

Законът за законодателството забранява **обратното действие на законите**, посочвайки че даден законодателен акт не може да установява задължения или да ги оскъпява, да отнема или ограничава права или да обявява дадено поведение за незаконно в периода, предшестваш влизането му в сила.

В законодателния акт винаги трябва да бъде посочена датата на **влизане в сила** по такъв начин, че да се предвиди достатъчно време за подготовката за неговото прилагане.

Законодателният **акт и разпоредбите за изпълнението му** трябва да влязат в сила по едно и също време. Законодателен акт (или разпоредба) загубва правната си сила, ако бъде отменен или, ако съдържа само разпоредби за изменение или отмяна — въз основа на Закона за законодателството.

IV. Правни бази данни

В Унгария Официален вестник е [Magyar Közlöny](#), който се публикува в електронна форма и чийто текст трябва да се счита за автентичен.

Държавен вестник съдържа унгарското законодателство (без указите на органите на местно управление), включително:

- решенията и определенията на Конституционния съд, които трябва да се публикуват в Държавен вестник в съответствие с правната уредба или въз основа на решение на Конституционния съд;
- решенията на Народното събрание;
- решенията за еднакво прилагане на законодателството на Curia;
- становищата на Националната избирателна комисия;
- Приложенията, включително Сборника с решения;
- официалния доклад.

Базата данни за националното законодателство съдържа цялото законодателство (с изключение на указите на органите на местно управление) и правните инструменти на държавната администрация, които са в сила към датата на търсенето. Законодателството е представено под формата на консолидирана версия, заедно с измененията и допълненията.

Може да извършвате търсене по заглавие и номер. възможно е също така да извършвате търсене и в текста.

Достъпът до тези бази данни е **безплатен** и не се прилагат ограничения.

Свързани връзки

Официален вестник на Европейския съюз, Официален вестник на Европейския съюз

Това е машинен превод на съдържанието. Собственикът на настоящата страница не носи никаква отговорност за качеството на този машинно преведен текст.

Последна актуализация: 23/10/2019